

Streszczenie rozprawy doktorskiej

mgr Klementyny Chrzanowskiej-Dodds

tytuł oryginału:

“The Bond of Words: The Speaking Self in the Philosophies of Paul Ricoeur, Stanley Cavell, and Charles Taylor”

tytuł polski:

“Związani słowem: językowe uwarunkowania bycia sobą w filozofii Paula Ricoeura, Stanleya Cavella, oraz Charlesa Taylora”

Doktorat ten ma na celu rozważyć wybrane aspekty filozofii Ricoeura, Cavella, oraz Taylora tak, aby zbadać konieczne powiązania między naturą języka a problematyką tożsamości osobowej lub bycia sobą ('self'). W najprostszej formie proponowana teza głosi, że skoro język jest zarówno konstytutywny dla myśli, jak i zależny od naszych wspólnych porozumień, to zarówno artykulacja jak i wzajemne uznanie będą niezbędne dla rozkwitu czy rozwoju naszego 'ja'. Pierwsza część pracy (*Język: teoretyzując z serca mowy*) jest zatem poświęcona wypracowaniu takiego filozoficznego rozumienia języka, które w większym stopniu oddawałoby sprawiedliwość naszemu doświadczeniu mowy, tym samym stawiając użytkowników języka w centrum teoretyzowania. Druga część pracy (*Tożsamość: dać sobie dojść do słowa*) analizuje następnie, jaki wpływ te ustalenia na temat języka mogą mieć na rozumienie własnego 'self'.

W pierwszej części, najpierw omówione zostaje podejście do języka każdego filozofa z osobna: Ricoeura w pierwszym, Taylora w drugim, a Cavella w trzecim rozdziale. Rozdział czwarty łączy ich myśli tak, by wynikające z tego rozumienie języka mogło rzucić bardziej zniuansowane światło na powiązania między językiem a konstytucją tożsamości. Część druga składa się z kolei z szeregu hermeneutycznych prób wypracowania konsekwencji ustaleń części pierwszej dla naszej samoświadomości. Rozdział piąty łączy się z rozdziałem czwartym, jednocześnie sygnalizując rozwój argumentacji, która następnie postępuje od analizy warunków samorozumienia (rozdział 6), przez dodanie czynnika czasu w tkaniu autobiograficznej narracji, która mierzy się z wieloma ironiami samoświadomości (rozdział 7), po uznanie faktu, że zdolność mówienia jest powiązana ze zdolnością słuchania w stopniu, który sprawia, że wzajemne uznanie wyłania się jako klucz do rozkwitu samoświadomości (rozdział 8). Jednocześnie sceptycyzm rzuca cień na każde z tych rozważań, potęgując poczucie kruchości naszej tożsamości.

Promotor:

Klementyna Chrzanowska-Dodds

prof. dr hab. Marek Drwięga